

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA .....

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	80 „			
Pe un pătrar de an	40 „			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		260 Lei.		

La înălțarea cinstitei cruci.

An de an la aceeaș dată fixă, Biserica noastră prăznuieșta amintirea zilei în care — printr'o dumnezeiască minune — s'a descoperit crucea Domnului și s'a înălțat întru vecinică amintire și cinstire.

Praznuește. Și praznicul este al Bisericii, deci al credincioșilor. Nu este praznic de veselie praznicul acesta, ci prilej de reculegere sufletească, de duioasă contemplare a patimilor lui Iisus. Crucea este simbolul durerii, al suferinții. Iar Mântuitorul prin suferință ne-a izbăvit pe noi.

Prin suferință se ajung toate idealurile mari; prin suferința de pe lemnul crucii, am dobândit noi mântuirea. Creștinii buni ajungează în această zi. O suferință, ce de bună voie impun ei corpului spre a o micșora pe cea de pe Crucea Golgotei, sau barem să ajute la ispășirea păcatelor lor proprii.

Crucea Golgotei. Și ce este oare tainicul motiv care-l va fi 'ndemnat pe Iisus Christos să 'ndure chinurile crucii pentru noi? Nici ascuns nu este izvorul acestei porniri, nici taină pentru noi creștinii, al căror protector este *Dumnezeul iubirii și al milei*. Dară suferința pentru noi a *lemnului crucii* este grăitoarea dovadă, că păcatele lumii erau odată nețărmurite de mari. Iar cele mai mari păcate cu cea mai groasnică osândă trebuiesc ispășite.

Deaceea s'a răstignit Iisus pe cruce.

Fiul Celui Etern, Etern și El, o jertfă fără de sfârșit a vrut să aducă lumii, și într'adevăr a adus. Căci „de două mii de ani lumea se 'nfruptează din ea și ea tot nu se sfârșește“.

În Legea Veche preoții aduceau diferite jertfe spre iertarea păcatelor poporului. Jertfele acelea însă *an de an se repetau*. Erau slabe, neputincioase și de aceea trebuiau continuu reînnoite. Iisus, Preotul cel Mare a adus *odată, o singură* jertfă pentru mântuirea întregii lumi credincioase.

Jertfele lumii vechi se aduceau pe niște locuri anumite destinate acestui scop. La Evrei erau altarele, locuri ce prin însaș menirea lor câștigau considerație în fața oamenilor, ba chiar sfințenie la Dumnezeu. Exodul sau cartea eșirei spune, că altarul în care se aduceau jertfele se chema Sfânta Sfințelor și că „tot ce atinge de el se va sfinți“. (Exod XIX, 37).

Altarele Legii Vechi, unde serviau preoți de rând, erau deci locuri sfințitoare. Cinstea neprecupețită și considerația poporului credincios erau prinoasele lăuntrice aduse acestor locuri pe cari Iehova, întru mărirea însemnătății lor, le sfințea.

Mântuitorul Christos a adus scumpa Sa jertfă pe *cruce, pe lemnul crucii*. Aceasta dar, crucea este altarul, locul cel sfânt pe care s'a adus și s'a primit jertfa cea izbăvitoare a lumii creștine, unde s'au coborât — răspândindu-se în lume — darurile divine, iubirea și grația lui Dumnezeu!

Deaceea cinstește lumea creștină ziua sfințitei și de viață făcătoarei cruci, întocmai precum cinstea poporul Evreu Sfânta Sfințelor, cea mai importantă parte a templului lor. Ea se mândrește cu crucea, pentru că — după cuvântul soldatului păgân — *Fiul lui Dumnezeu a fost Acela*, care s'a adus jertfă acolo, răstignindu-se pentru noi. Prin umilirea Lui, crucea a devenit pentru toate vremurile obiect sfânt.

Apostolul neamurilor, Pavel scriind Galatenilor zicea: „să nu-mi fie mie a mă lauda fără numai în crucea Domnului“. Și noi, noi creștinii de acum, nu ne laudăm oare în crucea Domnului? Poate... Dar spre aceasta nu ajunge ajunarea de o zi. E impietate — dacă nu păcat — să te folosești cu laudă de ceva numai la trebuință, numai la strâmtorare. Căci noi nu cinștim sfânta cruce totdeauna; arareori numai ne

adumbrim cu semnul sfânt al ei, și mai rar ne ridicăm pălăria în fața ei!

De aceea, recunoscând greșalele noastre precum și ingratitudea cu care ne comportăm în fața crucii, să ne rugăm Mântuitorului, ca anul nou bisericesc întru carele de curând am intrat, să ne îndrepteze mai bine pașii noștri spre crucea cea înălțată a Domnului!

O lacrimă târzie....

O lacrimă? Numai una — va putea spune cineva — ce poate însemna, mai ales când aceasta este și târzie!?. . . . *O lacrimă*, una singură — chiar și târzie de ar fi — *spune mult când ea este exteriorizarea unui sincer sentiment* de pios omagiu adus aceluia, care a fost *Alexandru Munteanu al lui Vasile*, protoiereu de Biserica-Albă, aceluia care a fost simbol de neprecupețit crez al unei chemări sacre, aceluia care azi nu mai este între cei vii....

.... „*Veniți la mine toți cei oboșiți și eu Vă voi odihni pe voi*“... Protoiereul Alexandru Munteanu al lui Vasile obosise. În ultimul timp puteai ceti pe fața lui, în ochii lui pătrunzători de un albastru atât de expresiv, că este suferind. Cu surâsul lui veșnic pe buze era și acum. Dar, surâsul acesta nu mai era surâsul din alte vremi. Obosise și el ca și întreaga ființă a celei se vedea într'un declin vertiginos care avea să sfârșească fatal.

Obosise căzând înfrântă în urma atâtor suferinți, ființa lui creată din țărâna spre care a grăbit să se reîntoarcă prea de timpuriu, spre a se contopi din nou cu ea. Sufletul îi era însă încă tânăr. Sufletește era așa de neobosit, încât nu voia să creadă deloc oboselii trupului, obo-seală care-l istovia văzând cu ochii.

Sufletul său prea frământat, în viața-i prea scurtă, de cu totul alte preocupări decât cele ale multor muritori, azi descătușat de lanțurile grele inerente ființei umane, se ridică plutind senin și vesel spre Acela, căruia dela altar o viață 'ntreagă i-a slujit cu o credință în totdeauna statornică, spre Acela pe care l-a iubit și cântat atât de mult, spre Acela spre care s'a ridicat atât de des și a cărui cruce a purtat-o cu atâta încredere pe calvarul greu al unei vieți de zbu-ciume, spre Acela care a zis:... „*Veniți la mine toți cei oboșiți și eu Vă voi odihni pe voi*“....

O moartea crudă, nemiloasă, ni l-a răpit atunci, când ne așteptam mai puțin. Golul ce-l lasă el în urma sa, e mare. Noi, cei cari l-am

cunoscut deaproape pe cel ce ne-a fost adevărat părinte sufletesc, cum a fost dealtfel la toți, simțim mult acest gol și-l vom simți într'una.

Numele de „*Alexandru Munteanu al lui Vasile*“ nu va mai apare de aci înainte în coloanele multor ziare și reviste, cărora des le-a dat mult din tot ceea ce avea mai scump în sufletul său idealist iubitor de adevăr și frumos. *Foaia Diecezană* pierde pe un neprețuit colaborator al ei, *academia teologică* din Caransebeș, școala celor cari și-au ales nobila dar greua sarcină de slujitori ai sfântului altar, pe un înfocat susținător și apărător, *dieceza noastră* pe un puternic stâlp, *țara însăși* un adevărat fiu, un fiu iubitor până la sacrificiu.

Dar, dacă coloane din ziare și reviste nu vor mai fi semnate de aci înainte de acest nume, coloanele adânc brăzdate în sufletele celor cari l-au cunoscut nu-l vor purta oare vecinic, acolo unde prin tot ce a fost el, a știut să-și ridice monumente mai trainice, mai neperitoare decât cele de bronz sau marmoră?

Adevărat părinte sufletesc al celor în a căror frunte a fost pus ca păstor, *părinte* de familie, *părinte* la toți, căci el deopotrivă a iubit pe toți, astăzi a lăsat pe toți. Azi el nu mai este, azi își doarme lin somnul de veci departe de șgomotul lumii acesteia, în sânul liniștit al pământului Bihariei atât de dragă lui, în sânul pământului căruia aparținea și care ni l-a dat prea pentru puțin timp, rechemându-l tocmai atunci, când noi ne așteptam mai puțin, atunci când aveam mai mare trebuință de el.

Tu țărână grea, care acoperi azi ținând în sânul tău umed și rece rămășițele pământeste ale lui *taica Proto dela Răcăjdie*, fă-te mai ușoară și nu apăsa prea greu acele rămășițe cari se vor contopi cu tine, căci în viața lor prea scurtă, prea au fost apăstate de zbu-ciumările prea grele ale unui suflet mare.

.....

Taica Proto! Acolo unde sufletu-ți senin s'a ridicat pentru totdeauna dela noi, acolo în sferele cerești ale Atotputernicului, căruia cu devotament i-ai slujit dela sfântul altar o viață 'ntreagă, *acolo primește aceste rânduri cari vor să talmăcească lacrimile* isvorâte din durerea mare pe care a produs-o în sufletele celor cari te-au cunoscut și iubit, o veste fulgerătoare și crudă.

Macoviște, 8 Septembrie 1929.

Opera Evanghelizatoare...

De: C. Rudnean

S'a început opera de construcție sufletească, s'a început o reală operă de binefacere spirituală: evanghelizarea vieții culturale și sociale.

Cultura sub forma ei de perfecțiune, bine, adevăr și frumos nu poate trăi fără *simburul creștin*, fără acea învățătură a Mântuitorului, care azi mai mult ca oricând restabilește atâtea și atâtea situații zdruncinate de spiritul prea materialist, ateist, al multor ușuratici.

Cultura e nivelarea conștiințelor spirituale, e o formație a unor cunoștințe multiple, cari toate tind înspre un *bine general*, e o transformare a acestor cunoștințe și o creare a unei vieți adoptate la Bine, Adevăr și Frumos.

Și creștinismul cu întreaga sa operă urmărește această realizare a unei vieți spirituale cât mai intensă. Creștinismul e un izvor de binefaceri culturale și sociale... cuvintele Scripturilor puse în practica zilnică ne dau atâtea perfecțiuni, încât suntem capabili să realizăm noi condiții de viață...

Dar opera de binefacere nu se realizează fără acele idei nobile creștine propagate de sfinții apostoli, eternizate de sfinții evangheliști, primite de noi cei de azi și puse în practica zilnică...

În Evanghelie găsim o sumă de probleme însemnate, sunt toate realizări ale spiritualismului în cel mai înalt grad posibil. Mântuitorul Iisus Christos, prin pildele pe cari le-a ținut poporului, a căutat ca să răspundă tuturor întrebărilor pe cari i le puneau învățații poporului iudeu. Le-a rezolvat atât de favorabil, încât nimeni n'a putut spune nimic. Cuvintele Lui sunt îndreptările și aspirațiile vieții noastre de azi. Pe El îl căutăm zilnic și pentru realizarea percepțelor Lui trăim o viață creștină.

Idealismul etic, e direcția „Moralei“ de azi.

Toate celelalte tipuri de morală filosofică încep să dispară — omenirea a trecut prin grele prefaceri sociale.

Exemplul cel mai bun ni-l oferă Rusia sovietică. Creștinii ruși în frunte cu apărătorul altarului sfânt, cu preotul lor, își apără *Biserica*.

Biserica, casa lui Dumnezeu, care a fost scutul apărător secole de-a rândul, contra tuturor atacurilor barbare venite din extern și adeseori chiar din sinul aceleași comunități. Evanghelia trezește la o nouă viață poporul întunecat al Rusiei.

Statele cari au crezut că vor putea să-și organizeze viața fără să țină seamă de voințele poporului, fără să ia în considerare creștinismul, s'au prăbușit rând pe rând toate! Istoria ni-e

martoră! Și'n deosebi istoria ne confirmă toate aceste date, necesare pentru orice fenomen cultural sau social.

Fenomenele vieții culturale și sociale trăesc acum mai mult ca oricând din creștinism, căci esențialul vieții omenești e *viața spirituală*.

Evanghelia, depozitara vieții spirituale răspândește pretutindeni roadele vieții creștine, Iisus a realizat „pacea și bunăvoirea între oameni, pre pământ“.

Iată atâtea posibilități de realizare a vieții creștine!
Opera Evanghelizatoare se întinde pretutindeni — Evanghelia străbate cătunele cele mai îndepărtate, inimile cele mai împietrite se îmblânzesc, cei zgârciți își întind *obolul lor*, contribuind astfel la realizarea tot mai intensă a unei vieți creștine!

Pacea și lumina! Înțelepciunea și Dragostea!
Iată atâtea realizări spirituale!

Problema educației religioase-morale în liceu.

(Continuare).

Noua metodă preconizată de Förster împacă cele două elemente ce se luptă între ele în individ: supunerea și libertatea. Problema disciplinei stă, după el, în „a împăca două nevoi diametral opuse și a hotărî fiecareia domeniul său propriu: întâiu nevoia de supunere, așa cum e cerută de orice muncă laolaltă și în orice ordine socială și al doilea: nevoia de libertate, de independență, inerentă oricărui om“. Nu putem renunța la o disciplină, adevărată căci atunci am deveni sclavii simțurilor, ai capriciilor de tot felul; este evidentă prin urmare, necesitatea disciplinei în educație.

Deasemnea, dacă înlăturăm cu desăvârșire libertatea, devenim sclavii mediului. De aci rezultă necesitatea libertății pentru disciplină. „Supunerea liberă e adevăratul triumf al educației“.

Ca să ne arate căror elemente din sufletul nostru trebuie să le acordăm liberă dezvoltare și pe care trebuie să le constrângem, Förster face o clară analiză a diferenței dintre *personalitatea morală* și *individualitatea naturală* în privința cărora mereu se făcea confuzie. Pentru el „personalitatea morală se caracterizează prin concentrarea energiei voluntare în vederea realizării unor norme dictate de propria noastră conștiință“. Ea își are izvorul în adâncul vieții sufletești și este *autonomă*. Numai această personalitate morală îl poate duce pe om spre *libertatea morală*.

Individualitatea naturală e tocmai opusul personalității morale: „Ea este constituită din partea periferică: din lumea sentimentelor și a dorințelor de tot felul, aceea, prin care omul ia contact cu mediul; individualitatea naturală se caracterizează nu printr'o concentrare a energiei voinței, ci printr'o împrăștiere, printr'o dispersare a acestei energii voluntare, în direcția diferitelor tentațiuni, care vin din afara conștiinței noastre morale“, fie dela mediul extern, fie dela propriul nostru organism fiziologic. Deci individualitatea naturală este *eteronomă*, căci „a acorda libertatea absolută individualității înseamnă a deschide calea tuturor capriciilor, pofțelor și pasiunilor, a face deci ca lumea externă să stăpânească pe om; o astfel de libertate ne-ar duce la sclavie“.

„Personalitatea morală e susținută de *voința centrală*, iar individualitatea naturală de *voința periferică*“. Evident că trebuie să acordăm libertate numai personalității morale, voinței centrale, iar contra individualității naturale, contra voinței periferice trebuie să luptăm prin disciplină.

Această soluție la care ajunge Förster în problema educației morale e inspirată de concepția creștină dualistă despre natura omului. Intr'adevăr creștinismul susține teza *dihotomistă*: omul e compus din două elemente, corp și suflet, dintre care esențial este *sufletul* căci acesta-i „dela Dumnezeu“. Trupul, în concepția creștină, nu-i decât *instrumentul*, lăcașul sufletului, fără a fi considerat însă drept *carceră*, ca în budism.

Creștinismul recunoaște ca adevărate valori numai calitățile sufletești superioare și cere ca însușirile inferioare, animalice să fie subjugate acestora. El dă preponderanță *spiritului* care trebuie să dobândească *suveranitate* asupra simțurilor.

În educație vom asigura suveranitatea spiritului asupra simțurilor făcând ca voința centrală să domine asupra voinței periferice, iar la aceasta se poate ajunge numai printr'o *supunere conștientă și voită*. Se naște însă întrebarea: cum vom realiza această supunere liberă? Tot creștinismul ne indică și modul: „Anima est naturaliter christiana“ (sufletul e dela natură creștin) ne spune scriitorul bisericesc Tertulian.

Acest caracter creștinesc al sufletului stă în *cerința ascunsă* a fiecărui om de-a face ca elementele superioare să domine pe cele inferioare, spiritul să stăpânească simțurile. La această însușire a sufletului omenesc, la elementul eroic din sufletul copilului trebuie să facem apel când voim să subjugăm simțurile, să triumfe omul asupra animalului, rațiunea asupra instinctelor.

În acest caz, educatorul, sprijinind elementele eroice din sufletul elevului său nu-i decât un aliat sincer al acestuia în lupta pe care voința lui centrală o duce contra voinței periferice.

Iată cum se exprimă în această privință Förster, accentuând în același timp importanța principiului creștinesc al iubirii care singură poate fi baza relațiilor dintre indivizi și dintre popoare: „Toate serviciile, pe care le ve cere, toate datoriile ce le vei impune, leagă-le de voința liberă, care se ascunde în adâncul naturii omenești. Căutați și puneți la lucru partea aceasta din om, care din plăcere și iubire știe să-și ia asupra-și o sarcină eroică“.... „Dacă arătăm individului că există în el această tendință și că are și puterea de a o realiza, atunci el va căuta să se arate demn de încrederea noastră“.... „Va trebui să prezentăm copilului supunerea nu ca un jug, ci ca o faptă de onoare, pe care i-o cerem; toate acțiunile să pornească dela el; el să fie autorul răspunzător a tot ce face, fiindcă profesorul nu poate sta toată ziua după școlar, cu armele disciplinei în mână — și apoi când școlarul va rămânea singur, cine va garanta că va urma cele spuse de noi?“

Univ Sistemul de educație al *disciplinei libere* are, cum se vede, un caracter eminentemente creștinesc și deci educatorul care folosește metoda indicată face o operă creștinească. Tocmai în aceasta stă valoarea religiei creștine ca principiu educativ; „Dacă pedeparte normele morale, care predomină în școală sunt în armonie cu cerințele moralei creștine, pe de altă parte *mijlocul* prin care toți educatorii școlii caută să garanteze respectarea normelor de către elevi, e cel susținut de noi, atunci religia creștină e nu numai un obiect de învățământ, ci un *principiu educativ*“.

(Urmează).

Dalcovici D.
cand. de preot

Dr. Ion Sîrbu.

1865—1922.

(Continuare)

Aproape isprăvise primul volum.

„Lipsa de noroc“ de care s'a plâns toată viața, a început, încă depe acum, să-l urmărească ca o piață rea. Cu cât lucrarea se apropia de sfârșit, cu atât numărul prietenilor și ai aceluia, cari ar fi putut să-i dea ajutor, pentru ca mărețea sa operă să vadă lumina zilei, se micșora.

În Septembrie 1901 a plecat la București cu gândul de-a-și câștiga existența fără nici o pagubă pentru lucrare. Aci stă până în Maiu ca profesor la seminarul central preotesc, dar văzând că nu poate munci la istorie părăsește catedra și trece ca „prim-custode“ la biblioteca „Fundatia universitară Carol I“ cu intenția ca „sub un șef de omenie“ să-și poată isprăvi volumul prim al operei sale. Dar, nenorocire. Toate neplăcerile le-a îndurat cu cea mai mare resemnare. Locul cel mai potrivit pentru terminarea acestui volum, după o întârziere de mai bine de doi ani îl găsește tot între „ai săi“ la Rudăria.

Deși isprăvit acest volum, „lipsa de noroc“ îl urmărește și de aici înainte pas cu pas. Prin osul muncii sale colosale nu-și găsește nici editor nici protector. „Astfel mai bine de doi ani pierduse sărăcind din zi în zi în iluzii și îmbogățindu-se în decepții“. Să nu găsești editor pentru istoria marelui domn Mihai Viteazul?! Aproape nu-și venea să creadă. — Când ajunsese în culmea disperării, în primejdia de a fi considerat ca om fără căpătăiu și hotărât a pleca din București la Rudăria, din nou avea să-i vină mântuirea: „duioasa mântuire“ de acasă. „Nu pleca“ îi scria sora sa Cătărina (Ruța), îndatăce a primit vestea întoarcerii sale fără ispravă, promițându-i că va încerca — „împreună cu ai săi“ — să facă tot posibilul ca să-i poată tipări cartea.

După multe greutăți „lipsa de noroc“ avea să se schimbe într'un noroc de care puțini s'au bucurat până la el. În sesiunea generală din 1905 Academia română i-a acordat marele premiu Năsturel-Herescu în valoarea de 12.000 lei...

Despre autorul operei lui Mihai Viteazul a scris Dl. Dr. Ioan Lupaș zicând: „cel ce și-a luat sarcina de a scrie o istorie specială a lui Mihai Viteazul era desigur cel mai bine pregătit dintre tinerii noștri istorici, era fără îndoială, spiritul cel mai potolit și mai cumpănit, știitorul conștiincios și obiectiv, observatorul cel mai fin și muncitorul cel mai cu rost, dacă nu cel mai harnic“; iar relativ la opera sa zice: „lucrarea sa dacă din punctul de vedere al formei, al stilului și al limbei, întrebuițate, lasă întrucâtva de dorit din punctul de vedere al cuprinsului, al studiului științific și critic, al combinării rezultatelor dobândite prin acest studiu ca și al expunerii faptelor după înlănțuirea lor logică și adevărată, merită toată lauda“.

„Premiul Năsturel“ a mai fost oferit de când există Academia română până atunci, lui Alexandru Odobescu, Vasile Alexandri și Gheorghe Coșbuc. Candidați la acest premiu împreună cu Dr. Ion Sirbu au mai fost: G. Danielopol cu o lucrare asupra dreptului roman și Al. Vlahuță cu un

volum în care adunase floarea poeziilor sale, scrise dela 1880 până atunci.

La 1907 a apărut partea I din volumul al doilea, dând istoria anilor 1598—99 cu toate întâmplările privitoare la cucerirea Ardealului și anunțând, că în partea II a acestui volum va înfățișa stăpânirea lui Mihai în Ardeal, purtarea curții împărătești din Viena cu el și a lui cu împăratul, precum și cuprinderea Moldovei, rămânând ca într'un ultim volum III să dea întreg materialul istoric privitor la căderea lui Mihai. Planul acestei lucrări a fost făcut în dimensiuni atât de vaste, încât nici în două decenii nu l-a putut duce la îndeplinire. Lucrarea sa are un merit deosebit și prin aceea că a căutat cu intenție să folosească expresii de limbă și figuri de stil, cât mai apropiate de firea bănățanului, începând și contribuind cu ceva la „formarea literatului celui mare“.

Datorită meritelor sale ca istoric, i s'a oferit catedra de istorie și filozofie la Universitatea din Iași, dar el voia să ajungă la Universitatea din București; neizbutind, s'a retras la Rudăria cu gândul de a-și găsi — locul potrivit pentru a-și termina monumentală sa operă.

A făcut și studii teologice la Caransebeș, Arad și Cernăuți. După ce refuzase catedra de profesor universitar la Iași vine capelan, la tatăl său, după moartea căruia rămâne, mai departe, ca preot în această comună. În calitate de păstor sufletească a muncit cu acelaș intețit zel — ca și pe terenul istoric și al filozofiei — pentru prosperarea religioasă și morală a fiilor săi sufletești.

A fost câțva timp administrator protopresbiterial, timp în care îndeletnicirile oficiului l-au oprit ca să lucreze la opera sa istorică. În decursul a nouă ani de zile a fost deputat al congresului național bisericesc din Sibiu.

A luat parte și la luptele politice ale Românilor naționaliști din Banat — pe timpul regimului de stăpânire ungurească — primind în cercul electoral al Caransebeșului un număr considerabil de voturi (2071) prin cari credea că ar fi dat lovitura de moarte dușmanilor politici ai neamului românesc.

După războiul mondial, a fost odată deputat în Parlamentul României-mari.

Fiindcă poporul era lipsit de multe, a căutat să-i satisfacă o mare parte din dorințele lui și dacă n'a reușit în întregime, n'a fost vina lui.

În Martie 1922, ducându-se la București, pentru rezolvirea unor îndatoriri reclamate de poporul ce l-a ales deputat, s'a îmbolnăvit. Boala, ce se agravat tot mai mult, l-a forțat să se reîntoarcă la Rudăria. Aci, în

prada celor mai groaznice suferinți, a trăit până la 15 Mai al aceluiaș an, când și-a dat obștescul sfârșit, lăsând în urmă o mamă și trei nemângâiate surori și regrete profunde în sufletul tuturor.

Viața, activitatea și soarta omului de știință, care a fost Dr. Ion Sîrbu, ne învață la modestie și muncă cinstită și ne dovedește un adevăr veșnic: „omul superior își manifestă distincția sa ori unde chiar și la poalele cutărui deal . . . în cadrul unui sat modest“.

Tiberiu Șuta
teolog absolvent.

Biseriцуța din satul copilăriei mele.

Meditație de preotul Sinesiu Bistreanu.
(Continuare din Nr. 36)

Acum iubitorilor voesc să ne înțelegem între noi și să ne facem o închipuire despre „biserică“.

Invățații profesori Popea, C. Andreevici, Dr. P. Barbu, și alți alcătuitoari de cărți a „religiei creștine“, susțin că: biserica e societatea tuturor creștinilor, cari mărturisesc o credință; și iarăși: toți câți țin la legea creștină se socotesc biserică; ori: biserica creștină e adunarea tuturor oamenilor, cari cred în învățătura evanghelică a lui Christos și întrebuițează tainele așezate și încuviințate de Christos spre mântuirea sufletului.

Eu însă aș dori să vă vorbesc astfel, ca să mă înțelegeți despre „bisericuța din satul copilăriei mele“, despre biserica atât de dragă moșului Anisim.

Această biserică e o zidire anume făcută, în carea ne adunăm în serbători și dumineci spre a ne ruga lui Dumnezeu, și se deosebește de celelalte case prin înfățișarea din afară și launtrică și e „casa lui Dumnezeu“. Călătorind într'un sat învecinat, vedeți o casă mai înaltă, cam în mijlocul satului, având un turn, carele ca un deget ne arată calea către ceriu, par'că ar vrea să ne zică: gândiți adesea la Dumnezeu și așa să victuiți, ca odată să aveți parte de ceriu!

Invățatul scriitor P. Maior, zice într'un loc: „Am învățat, că Dumnezeu e pretutindinea de față, și ne stă în voie a ne ruga ori unde, totuși prin îndrumarea dumnezeiască, carea ocârmuește și mintea omului, s'a pus temelie unor locuri alese, unde adunându-ne noi credincioșii, ne închinăm și dăm slujbe lui Dumnezeu“.

Biserica aceasta se sfințește de Dumnezeu prin sfinții săi îngeri, cari odinioară erau anume trimiși de Dumnezeu, cum spre exemplu să ve-

stească în biserică preotului Zaharia, că femeia lui va naște fiu, pre Ioan, devenit marele proroc.

Aflăm untr'un loc în Testamentul Vechiu, cum însuși Dumnezeu dă povățuire celor aleși, cum anume să alcătuiască interiorul unei biserici și ce să conțină.

Mântuitorul încă zice: „Ales-am casa aceasta, ca să-mi fie mie casă!“

Așezămintele sîntei noastre biserici spun în canoanele sale: să se sfințească de nou o biserică în carea nu s'a îndeplinit sfânta Liturgie în răstimp de șasă săptămâni, că în biserică să nu se înmormânteze, să nu mănânce sau să bea cineva, și că creștinul — dacă a intrat odată în biserică — să stea pân' la sfârșitul slujbei acolo.

Biserica s'a sfințit și din împrejurarea ce ne-o impune pietatea, că aci părinții și strămoșii noștri odinioară au înălțat rugăciuni. Aci se întocmește sfânta cuminicătură, aci ne-am botezat, cununat, și tot aci ni se va da deslegarea ultimă.

Biserica e mijlocitoarea între Christos și între adevărurile vestite de El, și aci — fiecărui — ni se arată calea adevăratei credințe, ni se vestește adevărul.

Și orice biserică are o cruce văzută din mare îndepărtări; iar crucea e simbolul jertfiei Mântuitorului.

(Urmează)

Ș T I R I

Iarăși salarizarea preoților-învățători. Ministerul Instrucțiunii a făcut cunoscut inspectoratelor școlare, că preoții-învățători vor primi numai salariul pentru catedră, urmând ca la funcția de preot să primească numai sporurile de scumpete. Măsura stabilită de Consiliul de miniștri de a li se da preoților-învățători 50 la sută din salariul celei de a doua funcțiune se va aplica numai când disponibilitățile bugetare vor permite.

O studentă înscrisă la Academia teologică din Oradea. Consiliul eparhiei Orăzii — scriu ziarele — a desbătut zilele trecute o interesantă cerere. Studenta Minodora Purje a cerut să fie înscrisă la Academia teologică. Consiliul a aprobat cererea de înscriere. Este primul caz când o studentă se înscrie la teologie în metropolia noastră a Ardealului.

Post în Rusia. Rușii au ajuns la sapă de lemn. Guvernul a ordonat ca cetățenii să postească în fiecare săptămână câte o zi; restaurantierilor deasemenea li s'a pus în vedere, ca într'o zi a săptămânei să nu servească nimănui bucate cu carne.

Prefectura Județului Severin Serv. financiar.

Nr. 12.291/1929 Pref.

Publicațiune.

În conformitate cu avizul Delegațiunii permanente județene din 3 August 1929, publicăm concurs de licitațiune publică pentru vânzarea a 2 vaci pur sânge importate din Elveția în etate de 7 ani, una vacă de 4 ani pur sânge crescută în ferma județului, una junincă pur sânge de 2 ani crescută în ferma jud. 3 tauri pur sânge de 16 luni, crescuți în ferma jud. 2 tauri pur sânge de 14 luni crescuți în ferma jud. 2 vițele pur sânge de 6 luni crescute în ferma județului.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile art. 70. 82, din legea Contabilității publice în ziua de 20 Septemvrie 1929, oarele 11 a. m. în localul prefecturii județului.

La licitațiune pot concura numai comunele din județul Severin, proprietarii, crescători de vite domiciliiați în județul Severin cum și toate instituțiunile economice de pe teritoriul județului.

Cornutele a căror vânzare e cuprinsă în publicațiunea de față se pot contempla zilnic la ferma jud. situată în Lugoj, str. Jabărului vis-à-vis de spitalul public, unde se vor putea primi și toate referințele cuprinse în caietul de sarcini referitor la condițiunile de vânzare.

Ofertele se vor înainta în plic sigilat și însoțite de recepisa de depunerea vadiumului de 10% din prețul oferit până cel mai târziu 20 Septemvrie a. c. ora 9 a. m. 1929 la Registratura prefecturii jud. cu mențiunea de „Oferta lui N. N. pentru cumpărarea taurilor, vacilor, vițelilor” dela Ferma jud.

Ofertele întârziate, supraofertele cum și cele făcute telegrafic nu vor fi luate în considerare.

Lugoj, la 10 Aprilie 1929.

Mocioni

prefect :

Indescifrabil.

șeful serviciului.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 431 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881: și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 855/1929 efectuându-se execuțiunea la 30 Maiu 1929 în favorul următorului Heinrich Wolf și fiul din Ohababistra reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 700 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedchstrate cari s'au prețuit în 1500 Lei — bani și anume: una cocie complectă, se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 4492/1929 G. pentru incasarea creanței de 700 Lei — bani capital, cu 12% interese din 1 Octomvrie 1928 și speșele de 807 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 21 Septemvrie 1929 la orele 11 a. m. în comuna Mărul la locuința următorului**

și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 4 Sep. 1929.

Portărel **M. Guran.****Corpul Portăreilor, Tribunalului Caransebeș.**

Nr. 429 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7938/1928 efectuându-se execuțiunea la 30 Maiu 1929 în favorul următorului Ioan Duma din Mărul reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 400 Lei — bani capital și acces. mobile sechestrate și suprasedchstrate cari s'au prețuit în 1400 Lei — bani și anume: una cocie complectă, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4489/1929 G. pentru încasarea creanței de 400 Lei — bani capital cu 12% interese din 30 Noemvrie 1928 și speșele de 586 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 21 Septemvrie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Mărul la locuința următorului** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației sau mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX. din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 4 Septemvrie 1929.

Portărel, **M. Guran****Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș**

Nr. 422 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4394/1928 efectuându-se execuțiunea la 27 Maiu 1928 în favorul următorului Robert

Halle din Caransebeș reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 20.128 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cafi s'au prețuit în 6200 Lei — bani și anume: una mașină de cusut nouă marca „Singer“, două paturi în stare bună, un pult jos masă, un raft cu fiocuri, un raft cu zece încăperi, una balanță cu două taere de aramă, zece metri șifon alb, zece metri glot negru, 30 metri creton colorat, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4542/1922 G. pentru încasarea creanței de 20.128 Lei — bani capital cu 12% interese din 31 Iulie 1929 și spesele de 5126 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 23 Septembrie 1929 la orele 4 p. m. în comuna Slatina-mică la locuința urmăritului** și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus în baza art. 107, 108, din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a Legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 4 Septembrie 1929.

Portărel **M. Guran.**

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 390 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din lege 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 798/1927 efectuându-se execuțiunea la 13 Maiu 1929 în favorul următoarei Ludovic Kiraly din Caransebeș pentru suma de 425 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate, cari s'au prețuit în 2.500 Lei — bani și anume: 1. două paturi de frasin, 2. un dulap de brad uzat, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 3936/1929 G. pentru încasarea creanței de 425 Lei — bani capital cu și spesele de 457 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 23 Septem-**

vrie 1929 la oarele 10 a. m. în comuna Caransebeșul-nou la locuința urmăritei și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 4 Septembrie 1929.

Portărel **M. Guran.**

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 1821/1929 cf.

Extract din publicațiunea de licitație.

În cererea de executare făcută de următoarea firma Banca Graniței contra urmăritului Ilie Ioan dom. în Caransebeș, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Caransebeș circumscriptia Judecătoriei ocolului Caransebeș cuprinse în cf. a comunei Caransebeș Nr. coalei cf. 668 No. top. 1102 casă No. 859 în intravilan cu prețul de strigare 100.000 Lei pentru încasarea creanței de 100.000 Lei — bani, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține **în ziua de 28 Octomvrie anul 1929 ora 9** în localul oficial al cf.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauzie socotite după cursul fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170. al legii LX din 1881; § 21 legea XL: 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit (§ 25. XLI. 1908).

Data în Caransebeș la 22 Iunie 1929.

Leon Pető mp. judecător   I. Vasilevici mp. archivar

LIBRĂRIA DIECEZANĂ DIN CARANSEBEȘ

oferă pentru anul școlar 1929/1930 marele ei depozit de

CĂRȚI ȘI RECVISITE ȘCOLARE

Domnii Invățători beneficiază un rabat de 12%

Atât la cărțile școlare cât și la recvisite.